

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 519/2018-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 15. novembra 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], zastúpeného spoločnosťou Advokátska kancelária Hagara-Hagarová, s. r. o., Daniela Dlabača 35, Žilina, v mene ktorej koná advokát Mgr. Ľubomír Hagara, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 10 Co 131/2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] odmieta ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. septembra 2018 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom

Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 Co 131/2017 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je účastníkom konania (žalovaným v 5. rade) vedeného Okresným súdom Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 42 C 174/2010, predmetom ktorého je určenie neplatnosti dražby a ktoré bolo začaté 12. marca 2010. Podľa tvrdenia sťažovateľa *„do dnešného dňa nebolo vo veci právoplatne rozhodnuté (takmer 8 a pol roka)“*.

Sťažovateľ tvrdí, že už prvé odvolacie konanie, ktoré bolo krajským súdom vedené pod sp. zn. 3 Co 636/2013, bolo poznačené zbytočnými prietahmi. Podľa vyjadrenia predsedu krajského súdu v odpovedi na sťažnosť na prietahy v súdnom konaní sp. zn. Spr. 2124/15 z 29. apríla 2015, ktoré sťažovateľ predložil v prílohe sťažnosti, bola táto sťažnosť dôvodná vzhľadom na to, že *„vec... bola predložená tunajšiemu súdu dňa 18.11.2013... a vo veci bude senát konať v priebehu tretieho štvrtroka 2015“*.

V čase podania sťažnosti ústavnému súdu bolo ďalšie odvolacie konanie na krajskom súde vedené pod sp. zn. 10 Co 131/2017 a okresný súd vec predložil krajskému súdu 21. júna 2017. Podľa tvrdenia sťažovateľa *„súd v období od 21.06.2017 riadne nekonal, došlo tak k prietahom v konaní zavineným konaním súdu (v spojení s predchádzajúcimi prietahmi v konaní)“*.

3. Sťažovateľ v sťažnosti poukazuje na *„dôležitosť konania v predmetnej veci a jeho vplyv na iné konania, ktoré sú do právoplatného skončenia veci prerušené“*.

V tejto súvislosti sťažovateľ uvádza, že podal *„žalobu o vypratanie bytu, ktoré konanie je vedené na Okresnom súde Bratislava V, sp. zn. 8C/110/2010 a toto bolo uznesením č. 8C/1102010-37 zo dňa 09.09.2011 prerušené do právoplatného skončenia konania 42C/174/2010 (7 rokov sa vo veci nekoná)“*.

Ďalej sťažovateľ uvádza, že *„... podal na Okresný súd Bratislava V dňa 13.04.2012 žalobu o zaplatenie 1.733.10 Eur s prísl., ktorá suma predstavuje bezdôvodné obohatenie žalobkyne, ktorá napriek užívaniu bytu neuhrádza za služby spojené s užívaním bytu a sťažovateľ tak bol nútený zo strany správcu bytového domu [REDAKOVANÉ] uhradiť nedoplatok za obdobie, v ktorom ho užíva žalobkyňa... V tomto konaní sa žalobkyňa návrhom zo dňa 07.02.2014 domáhala prerušenia konania do právoplatného skončenia“*

konania 42C/174/2010. Prvostupňový súd vo veci vydal uznesenie č. 6C 125/2012-119 dňa 11.02.2014, v ktorom návrh odporkyne na prerušenie konania zamietal. Proti uzneseniu podala žalobkyňa odvolanie a v súčasnosti nie je vo veci ani rozhodnuté o odvolaní žalobkyne (4 roky 7 mesiacov)... Aj v tomto konaní podal sťažovateľ sťažnosť na prieťahy v konaní spôsobené Krajským súdom v Bratislave. V odpovedi zo dňa 23.04.2015 predseda krajského súdu uviedol, že sťažnosť je dôvodná a za účelom zabránenia ďalším prieťahom bude vec sledovať. Do dnešného dňa Krajský súd v Bratislave nekonal (viac ako 4 roky).“.

A napokon sťažovateľ uvádza, že „Vzhľadom k skutočnosti, že sťažovateľ nemal finančné prostriedky na úhradu za služby spojené s užívaním tohto bytu, [REDAKOVANÉ] ho zažalovala o zaplatenie, a tak prebieha na Okresnom súde Žilina konanie vedené pod sp. zn. 13C/208/2014, ktoré je rovnako prerušené do právoplatného skončenia konania 42C/174/2010. V súčasnosti dlh sťažovateľa voči [REDAKOVANÉ] predstavuje sumu 20.833,80 Eur.“.

4. Sťažovateľ v sťažnosti uvádza, že 18. júla 2018 podal kvalifikovanú sťažnosť na zbytočné prieťahy v napadnutom konaní, ktorú podpredseda krajského súdu vyhodnotil ako dôvodnú.

5. Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného konštatuje, že „nadobudol dôvodnú obavu, že... príslub predsedu krajského súdu zostane obdobne ako v konaní 4Co/334/2014 nenaplnený a môže dôjsť opätovne k situácii, že vec nebude rozhodnutá niekoľko rokov“.

6. Sťažovateľ sa, poukazujúc na celkovú neprimeranú dĺžku konania pred okresným súdom, ktoré sa vedie od roku 2010, a tiež na nečinnosť krajského súdu, ktorý počas odvolacieho konania nevykonal žiadny relevantný úkon, domnieva, že bolo porušené jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

7. Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod č. 10Co/131/2017 bolo porušené.“

Krajskému súdu v Bratislave prikazuje v konaní vedenom pod sp. zn. 10Co/131/2017 konať bez zbytočných prietáhov.

Sťažovateľovi priznáva primerané finančné zadostučinenie vo výške 30.000,- Eur (slovom tridsaťtisíc eur), ktoré je mu Krajský súd v Bratislave povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Krajský súd v Bratislave je povinný zaplatiť sťažovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 390,50 Eur na účet právneho zástupcu sťažovateľa... do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

9. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

10. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom

prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

III.

11. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98 tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

12. Sťažovateľ podal kvalifikovanú sťažnosť na zbytočné prietahy 18. júla 2018. Krajský súd na jeho sťažnosť reagoval podaním sp. zn. 1 Spr 161/2018 z 9. augusta 2018 tak, že ju považoval za dôvodnú, avšak podpredseda krajského súdu vo svojom vyjadrení uviedol, že „v predmetnom konaní zistil nečinnosť, ktorej príčiny sú však dané okolnosťami objektívnej povahy, so zreteľom na aktuálne množstvo spisov v súdnom oddelení 10 Co...“, a zároveň sťažovateľa ubezpečil, že „je predpoklad prejednávania a rozhodnutia... do konca októbra 2018.“.

13. Podľa zistenia ústavného súdu krajský súd 25. októbra 2018 rozhodol v napadnutom konaní rozsudkom tak, že prvostupňové rozhodnutie okresného súdu potvrdil.

14. Sťažovateľ doručil ústavnému súdu (ústavnú) sťažnosť už 13. septembra 2018 a v nej žiadal, aby ústavný súd vyslovil porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom krajského súdu v napadnutom konaní, ktoré trvá jeden rok a tri mesiace (od júna 2017), poukazujúc tiež na celkovú neprimeranú dĺžku konania pred okresným súdom a zbytočné prietahy v predošlom odvolacom konaní. Hoci je pravdou, že v čase

podania (ústavnej) sťažnosti nebolo o odvolaní ešte rozhodnuté, v krátkom čase po prijatí opatrení zo strany podpredsedu krajského súdu už 25. októbra 2018 krajský súd vo veci rozhodol.

15. Okolnosti danej veci, najmä to, že sťažnosť sťažovateľa podľa § 3 ods. 7 a § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) bola úspešná a v jeho veci krajský súd rozhodol v krátkom čase po podaní sťažnosti, a tým prípadný priesťah v konaní aj odstránil, viedli ústavný súd k tomu, že sťažnosť vo vzťahu ku krajskému súdu nie je v čase rozhodovania ústavného súdu opodstatnená. Nemožno ani pripustiť, že by napadnuté konanie bolo na hranici ústavne akceptovateľnej doby z hľadiska kritérií a požiadaviek čl. 48 ods. 2 ústavy zaručujúceho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov, keďže celkovo trvalo jeden rok a štyri mesiace (od júna 2017 do októbra 2018). Prípadný výrok ústavného súdu o porušení základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ktorý požadoval v petite sťažnosti, by bol neadekvátny súčasnému stavu napadnutého konania.

16. Ústavný súd poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru (napr. I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01, I. ÚS 66/02), podľa ktorej nie každý zistený priesťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy. Pojem „zbytočné priesťahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významnými priesťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priesťahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00). Ústavný súd už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach judikoval, že ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 42/01).

17. Ústavný súd konštatuje, že využitie právneho prostriedku, na uplatnenie ktorého mal sťažovateľ právo podľa zákona o súdoch, sa v okolnostiach posudzovanej veci prejavilo ako účinný prostriedok nápravy, ktorý mal sťažovateľ k dispozícii a úspešne ho aj využil ešte pred podaním sťažnosti ústavnému súdu. Po prešetrení vybavenia sťažnosti podpredsedom krajského súdu, ktorý uznal dôvodnosť sťažnosti, krajský súd už plynulo vykonával úkony smerujúce k rozhodnutiu veci a napokon 25. októbra 2018 aj rozhodol.

18. Skutočnosť, že orgán štátnej správy súdu uzná sťažnosť na prietahy za dôvodnú, nemusí viesť bez ďalšieho k prijatiu v nadväznosti na to podanej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy na ďalšie konanie, pretože ústavný súd, pridržiavajúc sa doterajšej stabilizovanej judikatúry, považuje za potrebné poskytnúť všeobecnému súdu časový priestor na prijatie opatrení pre účely nápravy a odstránenia protiprávneho stavu zapríčineného jeho nečinnosťou alebo neefektívnou činnosťou (IV. ÚS 78/07, IV. ÚS 59/08).

19. Postup krajského súdu v napadnutom konaní nebol bez prietahov (čomu nasvedčuje aj odpoveď podpredsedu krajského súdu sp. zn. 1 Spr 161/2018 z 9. augusta 2018), avšak po využití účinných prostriedkov nápravy sa postup krajského súdu nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy.

20. K uvedenému je pre úplnosť potrebné tiež uviesť, že ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti sťažovateľa, súc viazaný petitom návrhu v zmysle § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde, sa zaoberal sťažnosťou len v rozsahu, v akom predmet konania vymedzil právny zástupca sťažovateľa pri špecifikácii petitu sťažnosti, a bližšie preto nepreskúmaval aj postup okresného súdu. V sťažnosti je totiž oddelený petit od jej ostatných častí. Ústavný súd je podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom na začatie konania. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovateľ domáhal. Ústavný súd môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv (čl. 2 ods. 2 ústavy).

21. Tieto skutočnosti viedli ústavný súd k tomu, že sťažnosť sťažovateľa vo vzťahu ku krajskému súdu odmietol už pri predbežnom prerokovaní ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. novembra 2018